

спецкурс

Датската звукова система

[d̥e 'd̥ans̥gə 'lyð̥sysd̥eːʔm]

Томас Оландер

СУ · летен сем. 2006–07

лекция VII · 02.04.07

Днес – лекция VII

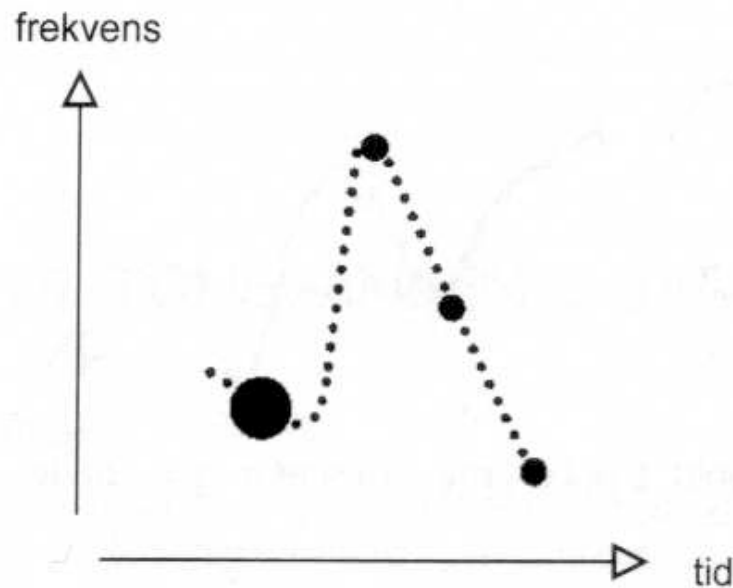
- прозодичните черти на датския език: количество, ударение, *stød*
- за четене
 - Grønnum *Rødgrød med fløde* гл. 6.2 (стр. 53–54) и 7 (стр. 62–81)
- упражнения – по-нататък

Ударение

- (количеството обсъдихме миналата седмица)
- манифестация:
 - повишение на тона от ударената сричка до следударената сричка
 - сравнително по-голяма дължина на ударената сричка
 - по-ясно произношение на ударената сричка

Ударение: движението на тона, 1

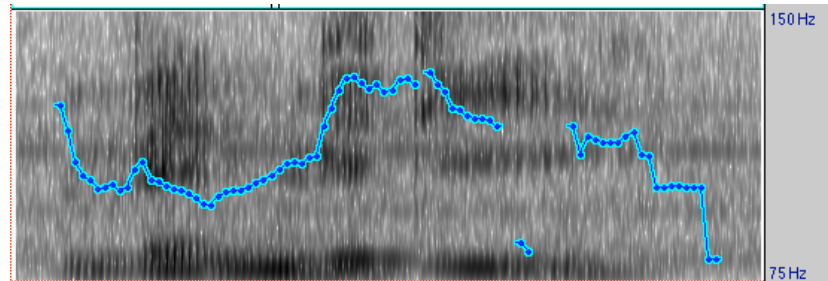
- ударената сричка в датския език (в Копенхаген) се характеризира от повишение на тона от ударената до следударената сричка

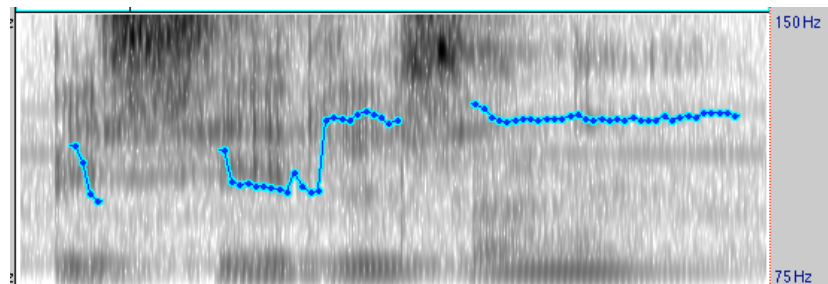
- Grønnum, *F&F*, стр. 338

Ударение: движението на тона, 2

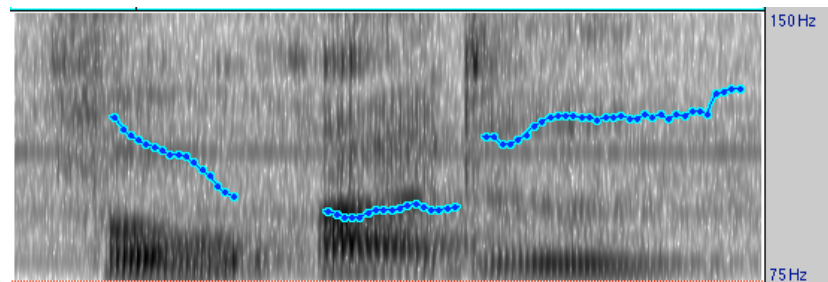
'vanvittige

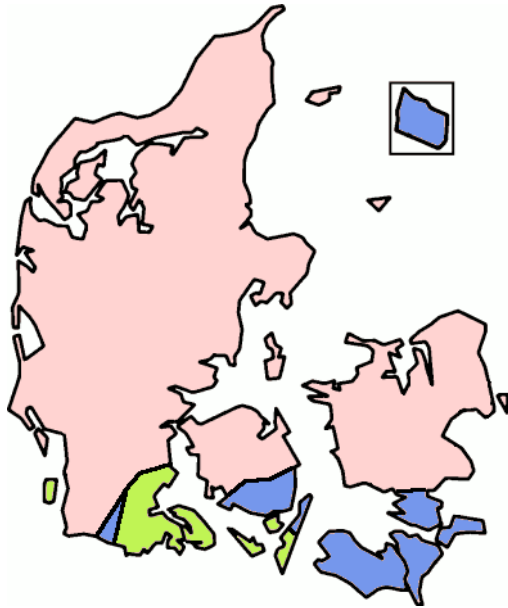
be'sættelserne

foru'rettede

stød в датските диалекти

- *stød* приблизително като в стандартния датски
- тонове като в шведския и норвежкия
- нито *stød*, нито тонове

карта: *Wikipedia*

База за *stød*, 1

- от фонетична гледна точка: неравномерност на гласилките; «ларингализация»
- база за *stød* (*stødbasis*)
 - а дълга гласна: *sol* ['soːʔl], *løber* ['løːʔbø]
 - б кратка гласна + звучна съгласна (назална съгласна [m n ŋ]; плавна съгласна [l]; полугласна [ɔ̃ ɪ ʊ e]): *tand* ['tʰanʔ], *tænder* ['tʰɛnʔe], *fod* ['foðʔ], *fødder* ['føðʔe], *flyv* ['flyʊʔ], *flyver* ['flyʊʔe]
- това, че една сричка има база за *stød*, не означава, че сричката има *stød*: *løber* ['løːbø], *tænder* ['tʰɛne]

База за *stød*, 2

- ако след кратка гласна не следва звучна съгласна, сричката не може да има *stød*
hat ['haḁ], *kvast* ['k^hvasḁ]

Stød и структурата на думата

- ако ударена последна сричка съдържа дълга гласна, тя има *stød*

hus ['huːs], *to* ['tʰoː], *avis* [a'viːs], *total* [tʰo'tʰæːl]

- ако в двусрична дума първата сричка е ударена и думата свършва на -e, ударената сричка няма *stød*

løbe ['lʰøːbə], *huse* ['huːsə], *tanke* ['tʰan̥gə]

- ако ударена последна сричка съдържа кратка гласна плюс звучна съгласна, сричката може да има или да няма *stød*

hvid ['viðʔ], *mand* ['manʔ], *tør* (прил.) ['tʰɛ̝ʔ]

vid ['við], *man* ['man], *tør* (гл.) ['tʰɛ̝]

Stød и шведски и норвежки тонове

датски	шведски/норвежки
+ <i>stød</i>	акцент 1
- <i>stød</i>	акцент 2

датски: ånden – valsen – rosen (+ *stød*, - *stød*)
(ånd – vals – ros, ånde – valse – rose)

шведски: anden – tomten – stegen (акц. 1, акц. 2)
(and – tomt – steg, ande – tomte – stege)

Фонетично тото – «13 звука»

За другата седмица

- лекция VIII: Артикуляционно описание на българските звукове. Сравнение с датските звукове. Фонологична интерпретация на българските звукове
- за четене
 - Бояджиев и др., «5. Система на гласните фонемеи» и «6. Система на съгласните фонемеи» (стр. 39–52)
- упражнение
 - виж homepage'а